Posudek vedoucí diplomové práce
Katedra pedagogiky FF UK

Jméno a příjmení studenta: **Bc. František Volf**
Obor studia: Sociální pedagogika
Název práce: **Úprava odborného zacházení ve věznici pro mladistvé a její vliv na převýchovu pachatelů juvenilní delikvence**
Vedoucí práce: doc. PhDr. Jitka Lorenzová, Ph.D.

Technické parametry práce:
Počet stránek textu (bez příloh): 129
Počet stránek příloh: 48
Počet titulů v seznamu literatury: 49

	0**	1	2	3	4
Výběr tématu					
Společenská a vědní závažnost tématu		1			
Oborová přiléhavost tématu		1			
Přístup autora k řešené problematice (samostatnost, iniciativa, spolupráce s vedoucím práce)		1			
Formální zpracování					
Jazykové vyjádření (respektování pravopisné normy – ojediněle porušení pravidel interpunkce)			2		
Práce s odbornou literaturou a prameny (citace, parafráze, odkazy, dodržení norem pro citace, cizojazyčná literatura)		1			
Formální zpracování (jasnost tématu, rozčleněni textu, průvodní aparát, poznámky, přílohy, grafická úprava)		1			
Metody práce					
Vhodnost a úroveň použitých metod		1			
Kvalita zpracování teorie, úroveň reflexe		1			
Využití výzkumných empirických metod		1			
Využití praktických zkušeností		1			
Obsahová kritéria a přínos práce					
Naplnění cílů práce		1			
Vyváženost teoretické a praktické části		1			
Dosažené výsledky, odborný vklad, použitelnost výsledků v praxi		1			
Vhodnost prezentace závěrů práce		1			

** 0 – nehodnoceno; 1 – výborně; 2 – velmi dobře; 3 – dobře; 4 – neprospěl/a

Otázky a náměty k diskusi při obhajobě:

Na základě rozhovorů s participanty Vaše práce otevřela možnost hlubších úvah o přínosu i udržitelnosti změn navozených experimentem. Zhodnoťte proto kritéria udržitelnosti provedeného sociálně pedagogického experimentu a jeho přenositelnost do jiných vězeňských zařízení.

Celkové hodnocení práce (klady, nedostatky):

Předložená práce řeší velmi zajímavý výzkumný problém, který si klade otázku, zda lze za pomoci sociálně pedagogického experimentu podpořit resocializaci mladých vězněných osob. Řešení problému si vyžádalo zvládnutí náročné experimentální metody s prvky akčního výzkumu, splnění formulovaného cíle (s. 11) je příkladné. Diplomant si realizaci náročného diplomového projektu dobře časově rozvrhl, po celou dobu zpracovávání práce konzultoval, zároveň postupoval vysoce autonomně.

V teoretické části si připravil základní opěrné body pro uchopení experimentu, který explicitně navazuje na principy pedagogické práce dona Boska, A. S. Makarenka a Fr. J. Řezáče, a dále se úspěšně vyrovnal s hledáním spojnic mezi resocializační, sociální a penitenciární pedagogikou. Také se zevrubně zabývá problematikou procesu resocializace a vztahuje jej i k pojmu převýchova, kterým problematiku kotví do české a slovenské terminologické tradice. Specifické prostředí věznice ukazuje plasticky, s hlubokým porozuměním zjevným i skrytým procesům, které se zde odehrávají. Vyzdvihuje pobyt ve vězení v kontextu cíleného, dobře profesně zvládnutého a komplexního odborného zacházení jako příležitost k osobnímu rozvoji a růstu, což je u mladých pachatelů jediný způsob, jak eliminovat všudypřítomná rizika prisonizace. Toto etické a odborné východisko následně přenáší do realizovaného dlouhodobého experimentu.

V rámci přípravy i realizace experimentu autor překonal řadu materiálních, organizačních i institucionálních bariér a dokázal pro něj získat nejen nadřízené a kolegy, ale také vězně, kteří se do něj zapojili. Entuziasmus plynoucí z přesvědčení o smysluplnosti navozované změny odborného zacházení ve prospěch zejména volně charakterového rozvoje odsouzených je v textu všudypřítomný. Experiment je dobře promyšlený, systematicky podpořený teoretickými poznatky, zároveň je verifikován a reflektován na základě ověřovací studie, která přinesla velmi uspokojivé výsledky ohledně snížení negativních projevů uvězněných v průběhu výkonu trestu odnětí svobody. Reálné výsledky, jako je snížení napětí, pokles nudy a agrese, typické pro vězeňské prostředí, posílení sebeobslužných kompetenci a porozumění přirozeným důsledkům chování, lze chápat jako vysoce pozitivní výsledek. Přidanou hodnotou je rozvoj profesních kompetencí u samotných pracovníků VS. V rámci výsledků autor též formuluje nosná doporučení do praxe.

Až na drobné stylistické a interpunkční odchylky marginálního charakteru nemám k práci žádné připomínky.

Závěr: Autorovi se podařilo naprosto ojedinělým způsobem propojit teorii s praxí a aplikovat principy penitenciární pedagogiky do úpravy odborného zacházení s vězni, kteří spadají do kategorie juvenilních delikventů. Vysoce pozitivně hodnotím, že diplomant realizoval dlouhodobou sociálně pedagogickou práci v náročném terénu vězeňského prostředí a prokázal přitom vysokou míru odborných sociálně pedagogických, badatelských i profesních kompetencí. Dosažené praktické výsledky jsou pozoruhodné a vysoce překračují běžný standard diplomových prací. Doporučuji je publikovat ve specializovaném časopise na sociální, resp. resocializační pedagogiku.

Doporučení k obhajobě: doporučuji
Navrhovaná klasifikace: výborně

1.7.2021

doc. PhDr. Jitka Lorenzová, Ph.D.